

OP PANORAMA MESTDAG STAAN DE NEUZEN DEZELFDE KANT OP

“Haal die sector uit het verdomhoekje”

Terwijl de politiek praatte over het mestprobleem, werd op AgroTechniek Holland in Biddinghuizen gepraat over oplossingen. Want die zijn er wel degelijk. Met elkaar lieten standhouders zien dat er met drijfmest veel mogelijk is. De wil om deze uitdaging aan te pakken is er zeker bij hen. Nu de overheid nog.

Tekst en beeld: Gerben Hofman

Dierlijke mest bevat waardevolle ingrediënten. Alleen vaak niet in de juiste vorm of verhouding voor een optimale benutting door het gewas. Met mestbewerking kan hier verandering in worden aangebracht. En dat kan op vele manieren. Vaak in combinatie met reductie van ammoniakemissie. Het mooie is dat veel van deze technieken in de praktijk al hebben laten zien dat ze werken.

De ideale oplossing bestaat niet

Op Panorama Mestdag werd duidelijk dat dé oplossing voor het beter verwaarden van mest niet bestaat. De ideale oplossing verschilt per bedrijf. Standhouders beaamden dat. “Er is voor elk wat wils. Op het ene bedrijf past een Koetoilet goed, op het andere een Lely Sphere en voor nog weer een ander bedrijf is elektrodialyse een geschikte oplossing”, vertelt Harm van der Bij namens de stichting I-VEE, die het Panorama organiseerde. “Het mooie is dat je ziet dat hier op de beurs de neuzen dezelfde kant opstaan. Er heerst geen concurrentiestrijd, met elkaar hebben we maar één missie: haal die sector uit het verdomhoekje.”

De speciale stalvloer die De Boer in samenwerking met Spaans Beton ontwikkelde.

Optimisme onder standhouders

Onder standhouders op Panorama Mestdag heerste optimisme. Bijvoorbeeld bij Henk Hanskamp van Hanskamp uit Doetinchem, die de laatste jaren veel bekendheid geniet vanwege zijn koetoiletten. Samen met de bedrijven Lely en Slootmid werkt Hanskamp samen in de Publiek Private Samenwerking ‘Reinventing Circular Dairy Farming’. Binnen deze PPS zijn ook Wageningen UR, het Nederlands Centrum voor Mestverwaarding (NCM) en het ministerie van LNVN aangesloten. Doel is te onderzoeken hoe urine als kunstmestvervanger kan worden ingezet en in hoeverre dit bijdraagt aan de circulariteit van veehouderijbedrijven. Honderd bedrijven kunnen vier jaar lang deelnemen. Vijftig van hen met een systeem van Lely en vijftig met een systeem van Hanskamp. “We gaan daarvoor graag het gesprek aan met melkveehouders die intensief zijn en geld willen verdienen”, vertelt Hanskamp. Geïnteresseerden kunnen zich bij hem of bij Lely melden.

Bekende en minder bekende initiatieven

Naast reeds bekende systemen als de Lely Sphere, het Cowtoilet, de Gazoo van JOZ en de stikstofkraker van Farmcubes waren er op Panorama Mestdag ook minder bekende initiatieven te bewonderen. Bijvoorbeeld de luchtwasser van Special Machines de Boer uit Opperdoes. De luchtwasser ontwikkeld door Klaas de Boer vangt ammoniak en stof op uit de stallucht middels filters van natuurlijk materiaal in combinatie met biologisch zuur of citroenzuur. Volgens het bedrijf is dit beter dan een luchtwasser op basis van zwavelzuur of

salpeterzuur, vanwege de corrosieve werking en gezondheidsrisico's voor de gebruiker van laatstgenoemde stoffen. Het systeem haalt volgens het bedrijf ammoniak voor honderd procent uit de lucht en is daarmee goed voor 95 procent van de totale ammoniakemissie van een stal. Het spuiwater uit het systeem heeft volgens de bedenker een positief effect op de bodemgezondheid, vanwege de biologische herkomst van de gebruikte zuren. Hierdoor bevat het spuiwater stoffen die goed zijn voor het bodemleven. De luchtwasser kan op melkveebedrijven worden ingezet in combinatie met een stalvloer met luchtafzuiging. Sensoren meten doorlopend het ammoniakgehalte van de inkomende en de uitgaande lucht.

Stikstof toevoegen om emissies te verminderen

Stikstof aan mest of digestaat toevoegen om emissies te verminderen. Het klinkt tegenstrijdig, maar het werkt met de GEA ProManure E2950. Het principe gaat als volgt: Stikstof wordt uit de lucht gehaald door het maken van een stikstofoxide-gas. Dit stikstofoxidegas wordt in contact gebracht met de mest of digestaat waardoor diverse positieve reacties ontstaan.

1. De mest of digestaat wordt aangezuurd, waardoor de pH tussen de 5 en 5,5 komt te liggen. Daardoor stopt de uitstoot van ammoniak en dus het verlies van stikstof.
2. Stikstof wordt toegevoegd.
3. De methaanproductie wordt stopgezet.
4. De scherpe geur verdwijnt.
5. Er vindt een hygiëniserende werking plaats. Uiteindelijk blijft er een met stikstof verrijkte meststof over.

GEA toonde het principe van de ProManure E2950.

Dankzij het verhoogde stikstofgehalte past de meststof qua samenstelling beter bij de behoefte van veel gewassen. Er gaat geen stikstof verloren in de vorm van ammoniak, waardoor de stikstof-efficiëntie verbetert en de hoeveelheid broeikasgasuitstoot wordt tot wel dertig procent verminderd. De eerste GEA ProManure's draaien reeds in Nederland, Duitsland en de Verenigde Staten.

Stikstof en kalium uit mest halen met elektrodialyse

MEZT, afkomstig uit een start-up van de Universiteit van Delft, haalt stikstof en kalium uit mest middels elektrodialyse. Door voor deze bewerking de mest eerst te scheiden in dunne en dikke fractie kan het fosfaat apart worden gehouden. De dunne fractie bevat veel stikstof en kalium, dat er middels elektrodialyse kan worden uitgehaald. In tegenstelling tot andere technieken hoeft de mest bij MEZT niet door een membraan worden geperst, maar stroomt

Manifest naar minister Wiersma

Panorama Mestdag was op verzoek van beursorganisator Fedecom georganiseerd door de Stichting I-VEE. Dit staat voor Innovatieve Veehouderij Emissie Expertise. I-VEE ontwikkelt, bundelt en ontsluit kennis over een emissievrije en klimaatneutrale veehouderij.

Vanuit het kabinet is er meer dan in vorige kabinetten aandacht voor innovatie in de veehouderij. Het kabinet zet daarbij in op doelsturing. Dit biedt de veehouder mogelijkheden om op het eigen bedrijf een passende mix van maatregelen te nemen om het bedrijfsdoel te bereiken. Ook een aantal PAS-melders en zogenaamde piekbelasters kunnen met doelsturing worden geholpen.

Het is essentieel dat het kabinet de daad ook echt bij het woord voegt. Daarom heeft I-VEE, samen met een aantal innovators, vergunningverleners, onderzoekers en het landbouwbedrijfsleven een manifest opgesteld. Dit is begin oktober via LTO-voorzitter Ger Koopmans

aangeboden aan minister Wiersma van LNVN. Het manifest benoemt knelpunten die nu worden ervaren en geeft concrete handreikingen voor oplossingen. De inzenders zijn ervan overtuigd dat het manifest een constructieve bijdrage levert aan het versneld ontwikkelen van praktische werkwijzen en haalbare en betaalbare technologieën voor een duurzame dierhouderij.

“Belangrijk is dat de overheid inziet dat we als sector gebruik kunnen maken van methodieken die al bestaan. En dat er realiteitszin bestaat. We hopen dat de overheid ziet dat ondernemers die het liefst hebben om te innoveren kunnen steunen op een betrouwbare overheid die risico's wil wegnemen en deze niet wegschuift onder de noemer ondernemersrisico”, vertelt Eric van den Hengel, voorzitter van Stichting I-VEE. “Een ondernemer moet zelf keuzes kunnen maken hoe hij emissies wil beperken. Dat is ook belangrijk voor de intrinsieke motivatie. Dit in combinatie met meten = weten. Zorg voor perspectief, zorg voor inzicht en creëer een vangnet. Dat willen we de politiek meegeven.”

erlangs. Dit voorkomt verstoppingen. Het principe is nog in het teststadium, maar volgens de initiatiefnemers veelbelovend.

“Fabiton past overal bij”

Ook aanwezig op Panorama Mestdag was Fabiton, onder andere toeleverancier van producten die nodig zijn voor mestvergisting, mestscheiding en strippen. “Alleen de

strippers en de vergisters leveren we niet”, vertelt Roelof Terluin van Fabiton. Terluin vindt Panorama Mestdag een ideale plek om Fabiton te presenteren. “Mensen die naar deze kant van de beurs zijn gekomen, zijn echt geïnteresseerd, dat merk je. Met alle producenten hier bij elkaar leveren we een totaaloplossing. Je proeft hier de innovatie. En het mooie is, Fabiton past overal bij.”

ADVERTENTIE

Alligator Bagtank

Alligator Winbag

Wageningen, T 0317 419 144, info@albersalligator.com, www.albersalligator.com

Alligator mestopslag

Albers Alligator, al meer dan 40 jaar kwaliteitsproducten voor opslag van MEST, BIOGAS en industriële vloeistoffen.

120 jaar
Albers Alligator
specialist in flexibele constructies

